

Oponentský posudek na diplomovou práci

Název práce: Komunitní práce s imigranty

Jméno autorky diplomové práce: Bc. Eliška Adamcová

Jméno oponentky diplomové práce: PhDr. Eva Dohnalová

1. Zaměření práce a její struktura

Tato diplomová práce si klade za cíl prozkoumat možnosti komunitní práce v procesu integrace cizinců do společnosti, a to na příkladech dvou zahraničních měst: Sheffield (Velká Británie) a Graz (Rakousko). Cíl práce je zmíněn v abstraktu, nicméně by bylo vhodné jej i explicitně popsat v úvodu práce. Za teoretické východisko autorka volí teorie z oblasti politiky identit - konstruování skupinové identity v rámci národního státu, (komunitní) občanství a národní stát a odvozuje, jaký mají vliv na proces začlenění cizince do nové společnosti. V této části bych autorce doporučila více rozpracovat to, co na okraj zmiňuje v poznámce číslo 4 a co je pro vyhodnocení politik integrace v zemích EU a Velké Británii směrodatné. Západní národní stát, jehož definuje liberální demokracie a rovnost přístupu jeho občanů k právům, se ve svých strukturách i přesto vyznačuje napětím mezi univerzalistickým liberalismem a partikulárním nacionalismem, čemuž se věnuje řada autorů např. Christian Joppke, z našich autorů Pavel Barša. Za podnětný koncept pro tuzemskou praxi lze považovat institut komunitního občanství. Pro definici občanství za přínosné považuji doplnit definici občanství dle českých právních norem.

Empirickou část tvoří výzkum zaměřující se na koncepci a realizaci komunitní práce ze strany samosprávy a občanského sektoru ve výše uvedených městech. Výzkum byl proveden metodou kvalitativního polostrukturovaného dotazování a terénního výzkumu. Autorka použila adekvátní metodologii a prokázala snahu oslovit maximum aktérů. Pro větší validitu výzkumu by samozřejmě bylo vhodné mít více respondentů. Autorka popisuje řadu komunitních projektů v obou městech, zajímavé by bylo doplnění, jak samospráva, občanský sektor a občané daných měst vyhodnocují efektivitu těchto projektů, tj. vliv komunitní práce na proces integrace.

Práce je členěna na 7 kapitol v rozsahu 118 stran, bohužel od str. 11 chybí číslování stran a pro čtenáře je orientace v textu náročná. V kapitole 2 doporučuji stati národní stát a národní identita, občanství, kultura, komunita uvést jako samostatné podkapitoly. Jinak je práce strukturována přehledně, logicky a konzistentně.

2. Práce s odbornou literaturou

Autorka vychází převážně ze zahraniční, anglicky psané literatury. Práce se zdroji však na mnohých místech neodpovídá akademickému standardu. Uvedení zdroje mnohdy chybí, či

není jasné, jak velký úsek textu je parafrází, či volným shrnutím či vlastním textem autorky. Při odkazování na autory velmi často chybí dílčí údaje – zejména číslo strany textu.

Př. str. 11 chybí zazdrojování, str. 13 Valtonenn 2008, Giddens & Sutton 2013, str. 15 Jenkins 2004, str. 16 Smith 1991 atd. – vše bez čísla strany textu.

str.22 Parafráze textu od Philipse&Bermana nesrozumitelná, opět chybí číslo strany textu.

str. 30 *Základem demokratické společnosti je aktivní občanský sektor, participace a kooperace obyvatel.* Kdo je autorem tohoto tvrzení?

K tématu imigrace, občanství a národního státu významně přispívá Christian Joppke, Will Kymlicka a z našich autorů Pavel Barša a Andrea Baršová.

3. Hodnocení po formální stránce

Formální stránka práce bohužel vykazuje nedostatky. Téměř na každé straně textu lze nalézt překlep či gramatickou chybu.

Př. str. 11 hals namísto hlas, spoelčnosti namísto společnosti, str. 18 Zygmund (namísto Zygmunt), str. 23 dinamickém namísto dynamickém, str. 29 imignratům namísto imigrantům, českým jazykem místo českým, str. 33 občasně místo občané, str. 41 principy mohli být namísto mohly být, str. 42 organizace nereagovali namísto nereagovaly, str. 55,56 briti namísto Briti atd.

4. Celkové zhodnocení práce

Autorka zvolila velmi aktuální téma integrace cizinců a své zkušenosti ze zahraničí kvalitně zúročila v empirické části práce. Sdílení zahraniční praxe v oblasti komunitní práce s imigranty ve městech, která mají dlouholeté zkušenosti s interkulturním soužitím, považují za velmi přínosné a inspirativní pro praxi sociální práce v ČR. V teoretické části autorka zvolila podnětná teoretická východiska konstruování individuální a skupinové identity, které by bylo vhodné hlouběji propracovat i z pohledu sebedefinování migrantů samotných. Současně by bylo vhodné se v teoretické části věnovat komplexně nástrojům integrace (komunitní práce je jeden z nich) a raději vynechat témata migrace, globalizace, kultura, která v tomto rozsahu vyznívají zkratkovitě. Empirická část přináší řadu podnětných projektů z oblasti komunitní práce a také kritickou reflexi tamní praxe.

Celkově práci považují za kvalitní, a to zejména její empirickou část, kde autorka zúročuje svoji osobní zkušenost s komunitní prací v zahraničí. Úroveň práce však výrazně snižuje její formální stránka (překlepy, gramatické chyby, stylistika).

5. Navrhované otázky k obhajobě

Autorce k obhajobě diplomové práce navrhuji tyto otázky:

- a) Jaké nástroje integrace používá stát a samospráva v České republice? Jakým způsobem v politice integrace ČR figuruje komunitní práce?
- b) V poznámce č.5 na str. 20 autorka uvádí, že v ČR se nabytí občanství chápe jako dovršení integrace. Na základě čeho tak usuzuje a jak se v ČR prokazuje „integrovanost“ žadatele o občanství?
- c) Na několika místech autorka uvádí, že mnohdy migranti samotní se nechtějí integrovat. Domnívá se autorka, že integrace má být dobrovolným aktem či má být státem vynucována a popřípadě jak?
- d) Autorka prezentuje komunitní práci jako jeden z nejúčinnějších nástrojů integrace. Domnívá se, že má také nějaké slabiny a jaké?

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě s předběžným hodnocením velmi dobře.

V Praze 7. ledna 2018